

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för samhällsvetenskaper

GA5221 Allmänt utbildningsområde kurs 2. Lärarrollen utifrån de ungas bakgrund, 15 högskolepoäng

General Field of Education 2 - Teaching, learning and social background, 15 credits

Huvudområde

Sociologi

Ämnesgrupp

Samhällskunskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för samhällsvetenskaper 2010-09-22

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2010

Förkunskaper

INGET VÄRDE ANGIVET

Förväntade studieresultat

Kursmål

I denna kurs skall de studerande ges möjlighet att utveckla sin lärarprofession genom kunskapsbildning, färdighetsträning och erfarenhetsutbyte i frågor som rör förskolans/skolans/fritidshemmets aktörer, i form av barn/elever, lärare, men även föräldrar och medier, samt samspelet dem emellan.

Förståelsen för gruppens betydelse i mötet mellan olika barn/elever, mellan lärare och barn/elever, mellan skolan och olika föräldragrupper, etc, skall fördjupas genom kursen.

Kunskaper om förhållandet mellan individ, grupp och samhälle, samt om barns, ungas och vuxnas skiftande livsvillkor i samhället skall utvecklas och relateras till förutsättningar för lärande möten för alla. Kunskap om lärande och socialisation ska sättas in i ett historiskt perspektiv och särskilt intresse skall ägnas mångfaldsaspekter, såsom genus, klass, etnicitet och religiös tillhörighet.

Under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) skall den studerande delta i, dokumentera och utvärdera lärandesituationer, ta del av lokala styrdokument, och utifrån sina samlade iakttagelser problematisera det pedagogiska arbetet.

VFU utgör en viktig och nödvändig del av kursen och skall ses som en integrerad del där de generella teoretiska kunskaperna skall sammankopplas med förskolans/skolans/fritidshemmets konkreta vardagsverksamhet.

Hela kursen skall kännetecknas av diskussion, dialog och ett tvärvetenskapligt förhållningssätt. Informations- och kommunikationsteknikens möjligheter för lärandet skall prövas och belysas.

Lärandemål

Efter genomgången kurs skall studenterna kunna

-redogöra för förskolans/skolans/fritidshemmets aktörer i relation till de sammanhang inom vilka de verkar

- kunna beskriva barns/elevs och familjers olika livsvillkor

-problematisera de värderingar, normer och föränderliga roller som

förskolans/skolans/fritidshemmets aktörer bär upp

-problematisera lärande och socialisation i ett livslångt perspektiv med hjälp av begrepp såsom identitet, språklig och psykologisk utveckling, genus/klass/etnicitet och kultur/religion

-redogöra för frågor om diskriminering, pröva olika metoder för konflikthantering, samt kunna tillämpa metoder för att identifiera, förebygga och motverka olika former av kränkande behandling

-beskriva barns och elevs medievanor, samt kunna diskutera dessa i relation till en pedagogisk praktik

-genomföra och analysera intervjuer och andra samtal med barn/ungdomar

-delta i, dokumentera och utvärdera lärandesituationer och problematisera pedagogiskt arbete

-kommunicera med lärare, barn/elever och medstudenter på ett demokratiskt kompetent sätt – muntligt, skriftligt och med hjälp av informationsteknologi

Innehåll

Kursen fokuserar på förskolans/skolans/fritidshemmets aktörer. Samspelet mellan barn/elever och lärare, men även övrig skolpersonal och föräldrar belyses, liksom hur deras sociala och kulturella bakgrunder kan påverka det lärande mötet. Såväl barnets/elevens som lärarens perspektiv behandlas.

I kursen betonas individens utveckling som social varelse och betydelsen av meningsskapande i en pedagogisk praktik. Relationen skola-samhälle analyseras avseende reproduktionsmönster, där kategorier som klass, genus och etnicitet intar en central plats. Grupper och grupprocesser behandlas.

Barns och elevs livsvillkor behandlas och relateras till lärande möten och en skola för alla. I denna kurs genomför studenterna en undersökning av barns/ungdomars/vuxna elevs medievanor. Undersökningen har kvalitativt fokus och ger möjlighet för den studerande att reflektera kring barns/ungdomars vardag i och utanför skolan. Här får studenterna även lära känna och pröva en vetenskaplig metod som ett steg i den vetenskapliga progressionen. Arbetet dokumenteras i form av en rapport.

I kursen ingår tre högskolepoäng verksamhetsförlagd utbildning där kursens innehåll sätts i relation till en pedagogisk praktik. Här betonas samspelets betydelse för mötet med barn elever och föräldrar. Detta sker genom studentens aktiva deltagande i VFU-platsens verksamhet.

I kursen dokumenterar studenten sitt arbete i en digital portfolio. Dessutom används informations- och kommunikationsteknik för samordning och styrning av den undersökning studenterna genomför i kursen.

Kursen består av följande delar: pedagogik 3 hp, sociologi/medie- och kommunikationsvetenskap 6,75 hp, historia/religion 1,5 hp, medieteknologi 0,75 hp och VFU 3 hp.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar och seminarier samt verksamhetsförlagd utbildning. Diskussioner och uppgifter genomförs även via en nätbaserad utbildningsplattform. Omfattningen av obligatoriska moment framgår av studieanvisningar och schema.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Examination sker i form av aktivt deltagande i seminarier, skriftlig och/eller muntlig tentamen, skriftliga och/eller muntliga redovisningar. Förmågan att omsätta kunskaper i adekvat handling prövas. Efterlevnaden av de etiska reglerna följs upp och bedöms. Lärarstudentens professionella förhållningssätt under VFU examineras efter samråd med lärarutbildare i verksamheten.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering. Den sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet. Ingen överlappning

Övrigt

För tillträde till kursen krävs att den studerande är antagen till ett lärarutbildningsprogram, där inriktningsstudier ingår.

För de studerande som ej godkänts vid ordinarie VFU ges endast möjlighet till ytterligare en förnyad prövning.

Studerande som med godkänt resultat genomgått kursen kan på begäran erhålla kursbevis.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Ahrne, Göran; Roman, Christine & Franzén, Mats, Det sociala landskapet: en sociologisk beskrivning av Sverige från 1950-talet till början av 2000-talet. Göteborg: Korpen. (2008) (Kapitel 1-4), 200 sidor

Ambjörnsson, Fanny, I en klass för sig. Genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer. Stockholm: Ordfront. (2004) 200 sidor (avser senare år och gymnasiet)

Andersson, Lena, Var det bra så? Stockholm: Natur och kultur. (2004), 175 sidor

Aspelin, Jonas, Zlatan, Caligula och ordningen i skolan. Studentlitteratur. (2003), 200 sidor

de Swaan, Abram, Mänskliga samhällen. Lund: Arkiv förlag. (2003), 175 sidor

Dimenäs, Jörgen red., Lära till lärare. Liber 2007 (Kapitel 1-5), 70 sidor

Eriksson, Björn m fl., Skolan – en arena för mobbning. Stockholm: Skolverket/Liber. (2002) (www.skolverket.se), 146 sidor

Gripsrud, Jostein, Mediekultur och mediesamhälle. Göteborg: Daidalos. (2002) (Kapitel 1-3), 119 sidor

Hwang, Philip & Nilsson, Björn, Utvecklingspsykologi: från foster till vuxen. Stockholm: Natur och kultur. (2003) (Delar av 295 s.), 150 sidor

Jenner, Håkan, Motivation och motivationsarbete i skola och behandling. Stockholm:

Myndigheten för skolutveckling/Liber distr. (2004),(Kapitel 1-2),(www.skolverket.se), 21 sidor

Lundgren, Ulf P. m fl (red) Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare. Stockholm: Nator och kultur (2010), (kap 12-14) 72 sidor

Månsson, Per, Båten i parken. Stockholm: Prisma. (2006), (kap 1, 5-7) 48 sidor

Skolverket, Allmänna råd och kommentarer för att främja arbetet med likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Stockholm: Fritzes. (2006) (www.skolverket.se) 40 sidor

Skolverket, På tal om mobbning - och det som görs. Kunskapsöversikt. Stockholm: Fritzes (2009) 203 sidor

Svaleryd, Kajsa, Genuspedagogik: en tanke- och handlingsbok för arbete med barn och unga. Stockholm: Liber. (2003), 143 sidor (avser förskola och tidigare år)

Utbildningsdepartementet, Läroplan för förskolan (Lpfö 98). Stockholm: Fritzes. (2006) (www.skolverket.se), 16 sidor

Utbildningsdepartementet, Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskolan och fritidshemmet (Lpo94). Stockholm: Fritzes. (2006) (www.skolverket.se), 19 sidor

Utbildningsdepartementet, Läroplan för den frivilliga skolan (Lpf94). Fritzes. (2006) (www.skolverket.se), 19 sidor

Thornberg, Robert, Det sociala livet i skolan. Socialpsykologi för lärare. Stockholm: Liber. (2006), 301 sidor

Ödman, Per-Johan, Kontrasternas spel: en svensk mentalitets- och pedagogikhistoria. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. (2006) (kap 35-37), 33 sidor

Kompendium (Säljes av Repro.), 100 sidor